

Marek Kaszyński*

DOM W KWIATACH WIŚNI

HOUSE IN FLOWERS OF CHERRY

Wypowiedź na temat detalu architektonicznego dziś, na przykładzie współczesnej architektury Japonii. Analiza domu *Sakura*, wybudowanego w Tokio w 2006 roku, według projektu Masahiro Harady.

Słowa kluczowe: Masahiro Harada, Mount Fuji Architects Studio, Dom Sakura, dom jednorodzinny, współczesna architektura Japonii

The statement about an architectural detail today, on the example of contemporary architecture of Japan. Analysis of *Sakura* house, built in Tokyo in 2006, designed by Masahiro Harada.

Keywords: Masahiro Harada, Mount Fuji Architects Studio, Sakura House, single-family house, contemporary Japanese architecture

Jedną z tez, przedstawionych uczestnikom konferencji brzmi: *Detal architektoniczny, ozdoba, ornament – może istnieć nawet wtedy, gdy pozostaje nie zauważalny; w innym przypadku to on przykuwa uwagę nie zastaniając obrazu całości struktury* [1]. Postanowiono poszukać obiektów na poparcie tej tezy w architekturze japońskiej.

W 2006 roku, w Tokio, wybudowany został dom *Sakura*. Projekt powstał rok wcześniej w pracowni Masahiro Harady – Mount Fuji Architects Studio.

Sakura, nazwa domu, jest także japońską nazwą ozdobnych drzew wiśniowych i ich kwiatów, symboli Japonii [2].

Miejsce wybrane na lokalizację to rezydencjonalna dzielnica Meguro, we wschodnim Tokio. Okolica

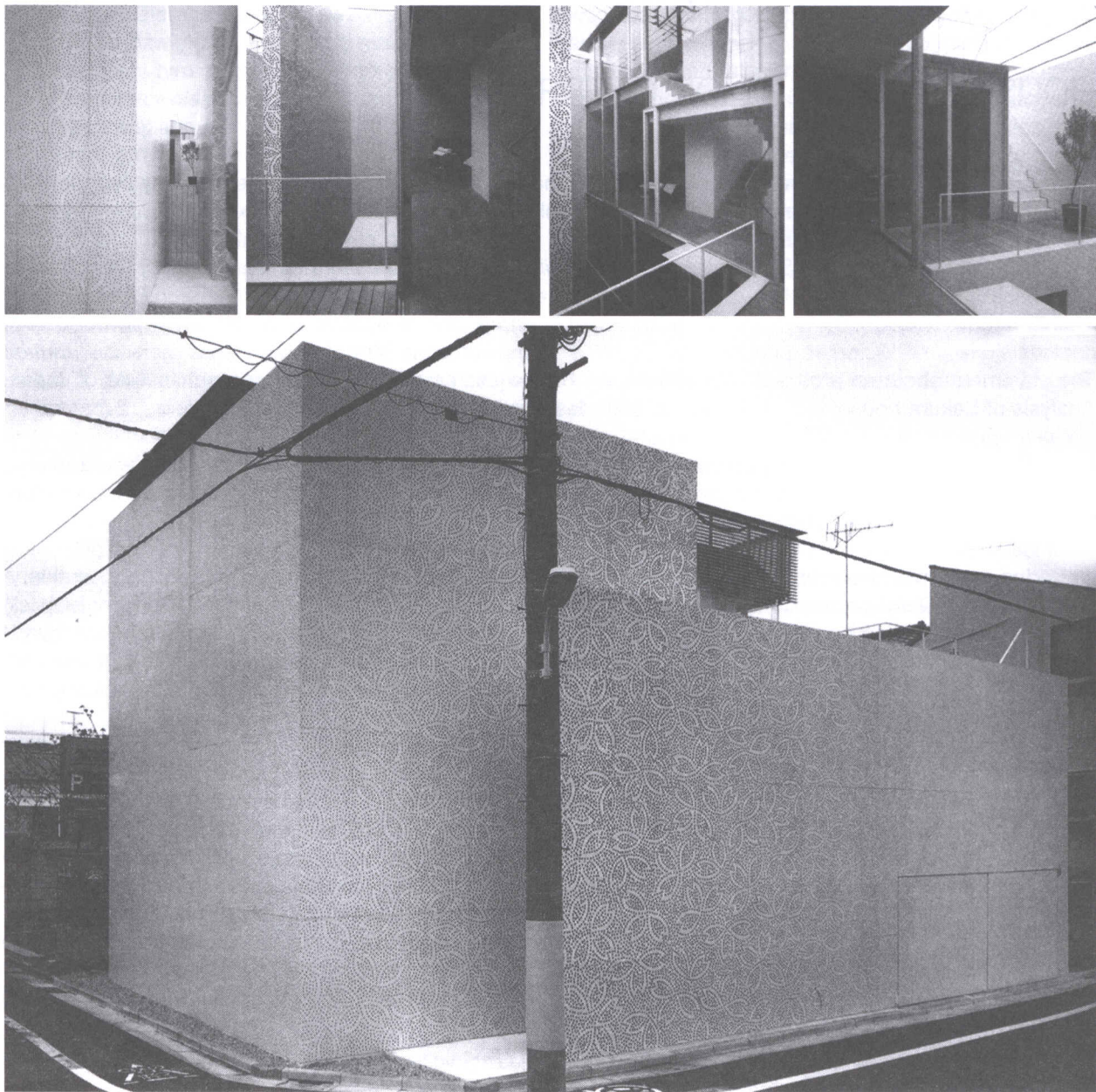
została gęsto zabudowana, w sposób charakterystyczny dla przedmieść metropolii. Dom znajduje się w obszarze, gdzie ceny ziemi są jednymi z najwyższych w japońskiej stolicy [3]. Działka jest narożna, o niewielkiej powierzchni 131 m². Prostokątny rzut obiektu wypełnia ją niemal w całości.

Z zewnątrz wydaje się, że dom zaprojektowany został w dwóch, przenikających się bryłach. Prostokątach o wysokościach 7,5 oraz 5 metrów. W rzeczywistości, budynek zajmuje jedynie część wydzielonej kubatury (jego powierzchnia zabudowy wynosi 75 m²). Pozostała część działki, to wygrodzony ścianami wewnętrzny dziedziniec.

Od strony ulic elewacje obiektu zaprojektowane zostały w duchu *minimal art*. Są białe, monolityczne, nie posiadają okien ani drzwi. Dopiero z bliższej

* Kaszyński Marek, mgr inż. arch., Kraków.

Masahiro Harada, *Sakura House*, Tokyo 2006; u góry: wnętrze domu wg *The Phaidon Atlas of 21st Century World Architecture*, Londyn 2008, s. 178, u dołu: widok od południowego-wschodu wg "GA Houses" nr 99, s. 58

odległości zauważalna jest delikatna perforacja ścian na wzór kwiatów wiśni.

Masahiro Harada zwraca uwagę, iż pierwszą inspiracją dla projektu był *Farnsworth House* autorstwa Miesa Van Der Rohe [4]. W całkowicie przeszklonym domu zaprojektowanym w latach 50. ubiegłego stulecia, prywatność zapewniał otaczający las. W domu Sakura podjęta została próba przetransponowania tej idei na potrzeby współczesnego domu miejskiego. Naturalny las, zastąpiony został cienkimi, transparentnymi ścianami – membranami, perforowanymi w ornament roślinny. Ściany te są filtrem dla promieni słonecznych. Światło wpada do wnętrza domu rozproszone, sprawiając wrażenie, jakby przebiło się przez ścianę drzew.

Takie rozwiązanie przywołuje na myśl dzieło Owena Jonesa z 1856 roku, *Grammar of Ornament*, w którym, prócz postulatu dekoracji płaskich ścian znalazła miejsce uwaga, że „w najlepszych okresach sztuki dekoracja opierała się na przestrzeganiu zasad rządzących naturą a nie odwzorowywaniu jej form zewnętrznych” [4].

Pod względem technicznym ściany zewnętrzne wykonane zostały z mających 3 mm grubości paneli stalowych, mocowanych na stalowej ramie konstrukcyjnej. W pozostałych częściach budynku jako konstrukcję wykorzystano żelbet.

Wejście do budynku nie zostało zaakcentowane. Zlokalizowane jest w szczelinie pomiędzy

przenikającymi się bryłami i prowadzi bezpośrednio na wewnętrzny dziedziniec. Brama garażowa w elewacji, zaprojektowana została, aby maksymalnie wtopić się w ścianę. Prowadzi ona bezpośrednio z ulicy do dwustanowiskowego garażu.

Dom mieści w sobie dwie funkcje, na łącznie czterech poziomach i blisko 280 m² powierzchni użytkowej. Kondygnację podziemną i parter przeznaczono na dwie niezależne pracownie. Należy odnotować iż do podziemnej pracowni, prowadzą dodatkowe, zewnętrzne schody, zapewniające jej niezależne od reszty domu funkcjonowanie. Na pierwszym piętrze zlokalizowana została część dzienna domu – salon oraz jadalnia połączona z kuchnią. Drugie piętro mieści sypialnie, łazienkę oraz taras na dachu.

Wszystkie kondygnacje, wliczając to kondygnację podziemną zostały całkowicie przeszklone od strony atrium. W ten sposób zapewnione zostało naturalne oświetlenie wszystkich pomieszczeń, w których jest ono wymagane.

Adolf Loos uważał że „ewolucja kultury prowadzi do usuwania ornamentu z artykułów codziennego użytku” [5]. Wydaje się jednak że architektura zaproponowana przez Masahiro Haradę nie tylko zgodna jest z zasadą *mniej znaczy więcej*, ale również w dużej mierze jej charakter został utworzony poprzez zastosowanie ornamentu.

PRZYPISY

[1] Definiowanie przestrzeni architektonicznej – *Detal Architektoczyny dziś*, tezy konferencji, Kraków 2012.

[2] <http://pl.wikipedia.org/wiki/Sakura>.

[3] „GA Houses” nr 99, Tokyo, s. 59.

[4] R. Weston, *100 Idei które zmieniły architekturę*, Londyn 2011, s. 48.

[5] A. Sarnitz, *Loos*, Bonn 2003, s. 84.

BIBLIOGRAFIA

Definiowanie przestrzeni architektonicznej – *Detal architektoniczny Dziś*, tezy konferencji, Kraków 2012.

“GA Houses” nr 99, Tokyo.

Richard Weston, *100 Idei które zmieniły architekturę*, Londyn 2011.

August Sarnitz, *Loos*, Bonn 2003.

The Phaidon Atlas of 21st Century World Architecture, Londyn 2008.

<http://pl.wikipedia.org/wiki/Sakura> (źródło internetowe).

<http://www14.plala.or.jp/mfas/mfas.htm> (oficjalna strona Mount Fuji Architects Studio, źródło internetowe).